

जिल्हा समादेशक, होमगार्ड, या रिक्त पदाचा
अतिरिक्त कार्यभाराबाबत.

**महाराष्ट्र शासन.
गृह विभाग (विशेष)**

शासन निर्णय क्र.एचडीएस-२२०४/४४२/प्र.क्र.७३/विशा-८
मंत्रालय, मुंबई-४००००३२, दिनांक: १३ मे, २०२८

शासन निर्णय:- कायदा व सुलभस्था राज्याण्यासाठी पोलीसांना मदत करणे हे होमगार्ड संघटनेचे कर्तव्य आहे. जिल्हा समादेशक, होमगार्ड, हे या संघटनेतील जिल्हाचे महत्वाचे पद आहे. सदर पद रिक्त झाल्यास या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार हा बहुतांशी संबंधित जिल्हाचे जिल्हा पोलीस अधिकारक यांच्याकडे शासन स्तरावरून सोपचिला जातो. शासन निर्णय दिनांक १४.६.२००५ अन्वर्ये या पदावर नियुक्ती करण्यासाठी जिल्हा समिती व चिकित्सक समिती गटीत करण्यात आलेली आहे. तथापि काही प्रशासकीय काऱणास्तव या पदावर नियुक्ती करण्यास बराच कालावधी लागत आहे.

२. "जिल्हा समादेशक होमगार्ड", या रिक्त पदाचा अतिरिक्त कार्यभार सोपविण्याशाबद शासनाचे ढोणतेही असे ठोस धोरण नाही. काही वेळा या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार द्वितीय समादेशक, तर कही प्रसंगी पोलीस अधिकारक यांच्याकडे शासनस्तरावरून सोपचिला जातो. या पदाचा अतिरिक्त कायदार संभाळणे शक्य नसल्याने, ब-याच जिल्हा पोलीस अधिकारक, यांनी सदर पदाचा अतिरिक्त कायदार हो अपर पोलीस अधिकारक यांच्याकडे सोपविण्याशाबद, वरिष्ठ उप सद्यमुख पोलीस मानिरीक्षक, यांच्या शिकारशीसह शासनास विनंती केली जात असल्याचे दिसून घेते. काही वेळा सिंती करूनही आदेश निर्गमित केले जात नसल्याने या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार प्रस्तुत शासनाची रुच्यता घेण्यापूर्वीच अपर पोलीस अधिकारक यांच्याकडे सोपविण्यात अप्लाईही, शासनाची प्रदेशनास आले आहे. तसेच या जिल्हामध्ये द्वितीय समादेशक पदावर मानसेवी इषिकाची कार्यस्त आहेत त्यांच्याकडे जिल्हा समादेशक पदाचा अतिरिक्त कार्यभार सोपविण्याशाबद नियात आवश्यक वेळ वाशा जात आहे. (प्रस्ताव मागविणे, तपासणी करणे, व आदेश नीतीच करणे) तसी, याबाबत ठोस धोरण ठरविणे आवश्यक वाटल्याने, याबाबतचा प्रतीक शासनाचा विचारार्थीन होता.

३. ऐवज प्रशासकीय सोय म्हणून तात्पुरत्या स्वरूपात जिल्हा समादेशक होमगार्ड, या पदावर मदत स्वरूपाची नियुक्ती ठोरूनीत, या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार देण्यासंदर्भात शासन स्तरावरूप गर्दाठी होवून आदेश निर्गमित होणे ही आवश्यक वाटत नाही. तसी, वरील सर्व वस्तुस्थिती विद्यापत-

ता,

- १) यांगुडे जिल्हा समादेशक होमगार्ड या रिक्त पदाचा अतिरिक्त कार्यभार हा केवळ अपर पोलीस अधिकारी, यांच्याकडे सोपविण्यावाबत महासमादेशक, होमगार्ड व संचालक नागरी संरक्षण यांना अधिकार प्रदान करण्यात येत आहेत.
- २) मुंबई शहरात अपर पोलीस अधिकारी हे पद नसल्याने केवळ मुंबई जिल्हातील समादेशक होमगार्ड हे पद रिक्त राहील्यास त्या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार हा "द्वितीय समादेशक" यांच्याकडे सोपविण्यावाबत महासमादेशक होमगार्ड व संचालक नागरी संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई. यांना अधिकार प्रदान करण्यात यावेत.
- ३) सदस्थितीत, ज्या जिल्हा पोलीस अधिकारी अथवा होमगार्ड संघटनेतील द्वितीय समादेशक, यांच्याकडे जिल्हा समादेशक होमगार्ड पदाचा अतिरिक्त कार्यभार सोपविण्यात आलेला आहे, हे आदेश निर्मांगित झाल्याच्या दिनांकापासून त्यांच्याकडील अतिरिक्त कार्यभार हा अपर पोलीस अधिकारी यांनी तात्काळ स्विकारून त्यावाबतचा अहवाल महासमादेशक होमगार्ड व संचालक नागरी संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना सादर करावा.
- ४) प्रस्तुत आदेशाची अंमलबजावाऱी होण्यासाठी, महाराष्ट्रादेशक होमगार्ड व संचालक नागरी संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी आवश्यक ती कार्यवाही करावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(राज्याधिकारी)

कार्यासन अधिकारी, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन.

श्रृंगति,

मा. उम्मुख्यमंत्री (गृह) यांचे स्वीय सहाय्यक
 मा. राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक
 अपर मुख्य सचिव, गृह यांचे स्वीय सहाय्यक
 प्रधान सचिव (विशेष) गृह विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक
 सर्व जिल्हाधिकारी,
 महासमादेशक, होमगार्ड तथा संचालक, नागरी संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
 सर्व पोलीस आमुल्य,
 सर्व परिषेकाचे विशेष पोलीस महानिरीक्षक
 सर्व जिल्हा पोलीस अधिकारी,
 सर्व अपर पोलीस अधिकारी
 सर्व जिल्हा समादेशक, होमगार्ड
 उप सचिव, कार्यासन विशा-C गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 निवड नस्ती.